

Ekonomi, upphandling och IT
Maria Falk

Stockholm Vatten AB
Stockholm Vatten VA AB

VD-kommentarer tertialrapport 2 2016

FÖRSLAG TILL BESLUT

Styrelsen föreslås besluta

att godkänna VD-kommentarer tertialrapport 2 2016 för koncernen Stockholm Vatten AB

Krister Schultz
Verkställande direktör

Maria Falk
Avdelningschef
Ekonomi, upphandling och IT

ÄRENDET

Förutsättningar och avgränsningar

Denna rapport omfattar resultatet i koncernen Stockholm Vatten AB (Stockholm Vatten AB och Stockholm Vatten VA AB)

I de ekonomiska sammanställningarna har koncerninterna transaktioner eliminerats. I bilaga 1-3 presenteras ekonomiska sammanställningar i tabellform för respektive bolag.

A: Sammanfattning av genomförandet av kommunfullmäktiges inriktningsmål inkl särskilda uppdrag och fokusområden kopplat till Stockholms stads inriktningsmål

Sammanfattning av genomförandet av kommunfullmäktiges inriktningsmål för Stockholm stad inkl. särskilda uppdrag och fokusområden kopplat till Stockholms stads inriktningsmål återfinns i verksamhetsrapporten för Stockholm Vatten Holding AB.

B: Sammanfattning av marknadsläge och verksamhetsförändringar

Bolaget har etappvis flyttat till moderna och ändamålsenliga lokaler som stödjer ett aktivitetsbaserat arbetssätt och underlättar samarbete inom verksamheten. I mars avslutades den sista delen av omlokaliseringen då huvudkontoret flyttade in i Ulvsunda. Tidigare har driftverksamheten flyttat till Högdalen och lagerverksamheten till lokaler i anslutning till huvudkontoret.

Arbetet med Stockholms framtida avloppsrening fortskrider och en utbyggnad och uppgradering av Henriksdals reningsverk pågår för att klara stadens snabba befolkningsökning.

C: Analys av ekonomisk utveckling och verksamhetsförändringar

MSEK	2016 Utfall Jan-Aug	2016 Budget Jan-Aug	2016 Prognos 2	2016 Budget
Externa intäkter	940,7	935,0	1 420,9	1 410,4
Koncerninterna intäkter	22,0	17,7	29,8	26,5
Aktiverat arbete	53,3	59,0	86,6	88,4
Externa kostnader	-698,6	-700,3	-1 108,2	-1 070,8
Rörelseresultat före avskrivningar och finansnetto	317,4	311,4	429,1	454,5
Avskrivningar	-185,8	-180,8	-283,0	-271,1
Finansnetto	-80,1	-93,1	-120,4	-143,3
Resultat efter finansnetto	51,5	37,5	25,7	40,1

Tertialbokslut 2 2016

Alla belopp är MSEK om inte annat anges.

Resultat efter finansnetto för perioden uppgår till 51,5 jämfört med budgeterade 37,5.

Rörelsens intäkter för perioden är 5,7 högre än budget vilket huvudsakligen är hänförligt till högre VA-intäkter än budgeterat.

Aktiverat arbete har minskat med 5,7 jämfört med budget. Orsaken till detta är framför allt att SFA-projektet inte haft den progress som var planerad.

Externa kostnader är 1,7 lägre än budgeterat.

Kostnaden för råvaror och förnödenheter är 5,2 högre än budget, övriga externa kostnader 4,6 högre än budgeterat medan personalkostnaden är 11,5 lägre än budget. Detta beror dels på att vi inte hunnit rekrytera i den takt som var planerat, vilket påverkar med c:a 3. Det beror även på att utfallet i årets löneförhandlingar var 0,4 procentenheter lägre än budgeterat vilket påverkar lönekostnaden och att budgeterad pensionskostnad är 7 högre än utfall.

Avskrivningskostnaden för andra tertialet är 5 miljoner högre än budget.

Räntekostnaderna är 13 lägre än budget. Detta beror på att vi aktiverat 8 för SFA som inte fanns med i budget, resterande del beror på lägre räntesats och lägre skuld än budgeterat.

Årsprognos 2 (P2)

Alla belopp i MSEK om inte annat anges

Resultat

Prognos 2 (P2) för 2016 visar ett resultat efter finansnetto, på 25,7. Budgeterat resultat uppgår till 40,1.

Den **jämförelsestörande post** i utfallet 2015 som då uppgick till -75,8 uppgår i både budget och P2 till -16,6. Vi har nu valt att inte särredovisa posten då begreppet jämförelsestörande post inte är en del av resultatuppställning enligt redovisningsprincip K3. Posten avser reserv för tvist avseende dagvattentaxa. Stockholm Vatten fick den 30/5 information om att HD inte tar upp detta mål. Diskussion pågår nu med Trafikverket. Tills vidare reserveras enligt tidigare bedömning.

Intäkter

Koncernens **externa intäkter** bedöms i P2 till 1 420,9 vilket är 10,5 högre än budget. Orsaken är framför allt kostnader som lyfts ur investeringsprojekt och som ska vidarefaktureras.

För **Aktiverat arbete för egen räkning** bedöms utfallet i P2 till 86,6, vilket är en minskning med 1,8 jämfört med budget. Orsaken är huvudsakligen mindre nedlagd tid i SFA-projektet än budgeterat.

Kostnader

Externa kostnader uppgår i P2 till 1 108,2 vilket är 37,4 högre än budget, orsaken är framför allt:

- Avloppsreningsverken har många stora utredningar på gång. Det har också varit funktionsavbrott och fler reparationer än vad som beräknades i budget, vilket påverkar med 13.
- Kostnader för investeringsprojekt som ska vidarefaktureras gör att kostnaderna ökar med 4,5.
- Kostnad för serviceavtal avseende IT-system ökar med 5.
- Personalkostnaderna är 1,4 lägre än budget då vi inte riktigt hunnit rekrytera i den omfattning som var planerat.

Avskrivningarna beräknas i P2 2016 att uppgå till 283 vilket är 11,9 högre än budget.

Finansnettot beräknas i P2 uppgå till -120,4 vilket är 22,9 lägre än budget. Orsaken till de lägre finanskostnaderna är dels att ränta för SFA-projektet kommer aktiveras, vilket inte var med i budget och dels ett gynnsammare ränteläge samt något lägre skuld än budgeterat.

Förvärv/Försäljning av anläggningstillgångar

Avvecklingen av Stockholm Vattens gamla huvudkontor genomfördes under våren och Stockholm Vatten är i process att sälja fastigheten på Torsgatan. Ett förslag till inriktningsbeslut presenterades för styrelsen i december 2015 och slutligt beslut om försäljningen planeras att fattas av styrelsen under 2016. Kommunfullmäktige ska därefter ta beslut om försäljningen.

D: Stora projekt och investeringar

Koncernens totala investeringsprognos för 2016 uppgår till 1 595 MSEK (årsbudget 1 827 MSEK) inklusive projekt *Stockholms framtida avloppsrening*. Organisatoriskt fördelar sig investeringarna enligt följande:

MSEK	P2 2016	P1 2016	Budget 2016
Vattenproduktion	171	157	165
Ledningsnät - befintligt nät	347	400	330
Ledningsnät - exploateringsområden*	535	541	475
Avloppsreningsverk	74	78	159
Övriga investeringar	27	26	17
Uppdragsinvesteringar	66	71	61
Summa exkl SFA	1 219	1 274	1 207
SFA	376	553	760
Summa inkl SFA	1 595	1 827	1 967

*) Bruttobelopp, extern finansiering i Ledningsnät exploateringsområden uppgår till 169 i P2 2016

Investeringsbudgeten omfattar investeringar i olika stadier i genomförandeprocessen:

- pågående investeringar – investeringsbudget för projektet har godkänts av VD eller styrelse
- beslutade ännu ej påbörjade investeringar – investeringsbudget för projektet har godkänts av VD eller styrelse
- planerade investeringar – planerade investeringar där investeringsbudget för projektet ännu ej godkänts av VD eller styrelse

Den totala investeringsbudgeten ska ses som en rambudget för koncernens totala investeringsvolym under räkenskapsåret. Därav följer att förändringar kommer att ske, både vad gäller vilka investeringsprojekt som genomförs, och utgiften för respektive projekt. En viktig aspekt vid prioritering av vilka projekt som ska genomföras är hur stor del av investeringarna som utgörs av exploateringsprojekt, då det är samma resurser inom Stockholm Vatten som driver samtliga bolagets investeringsprojekt. Omprioriteringar

mellan de organisatoriska enheterna och mellan projekten behandlas i koncernens investeringsråd. Innan investering påbörjas godkänns projektbudget av VD eller styrelse.

Investeringar vattenverk

Investeringar i vattenverken beräknas i P2 till 171,6 högre än budget. I prognos för 2016 ingår bl.a. projekt *Bornsjöverket* med prognos 70 (årsbudget 57, total prognos 200), *Ombyggnad Norsborg Östra verkets centraldel* med 5 (årsbudget 15, total prognos 32) samt *Säkerhetsrelaterade åtgärder vattenverken* 10 (årsbudget 21, total prognos 24).

Investeringar ledningsnät – befintligt nät

Investeringar i ledningsnät – befintligt nät uppgår i P2 till 347, vilket är 17 högre än budget. Här ingår för 2016 bl.a. projekt *Östberga tunnelledning* med 6 (årsbudget 25, totalt 50), *Ledningsdubbling Albysjön-Talldalsvägen* 12 (årsbudget 5, totalt 145), *Årstunnelns pumpstation* 13 (årsbudget 8, totalt 30). Ett flertal projekt avseende upprustning av befintligt nät har tillkommit sedan årsbudget för 2016 lades.

Investeringar avloppsreningsverk

Investeringar i avloppsreningsverken beräknas i P2 till 74, vilket är 85 lägre än årsbudget. Förändringen beror till största delen på senareläggning av *investeringar i Henriksdals reningsverk* vilka hör samman med SFA-projektet (-76,5), *Kontorsbyggnad Sjästadverket* (-13) samt *Blåsmaskiner Nockeby biosteg* (9).

Övriga investeringar

Övriga investeringar avser affärssystem och lokaler.

Investeringar ledningsnät – exploateringsområden

En stor del av investeringarna, 367 (60 högre än budget) avser investeringar i exploateringsområden. För dessa projekt finns en osäkerhet vad gäller utfall och tidplaner. För denna typ av investeringar har Stockholm Vatten inte ensam kontroll över omfattning och tidpunkt för genomförandet och färdigställandet.

De största projekten inom denna grupp är *Hagastaden* med prognos 45 (se separat text nedan), *Slussen* 16 (se nedan), *Norra Djurgårdsstaden-Norra delarna* 52 (se nedan), *Norra Djurgårdsstaden-Södra delarna* 4 (årsbudget 8, totalt 250), *Vidja* i Huddinge kommun 12 (årsbudget 6, totalt 182), *Högmora* i Huddinge kommun 31 (årsbudget 10, totalt 142), *Gladö Kvarn* 54 (årsbudget 35, totalt 220) samt *Kista Science Tunnel* 38 (årsbudget 42, totalt 80).

Uppdragsinvesteringar

Uppdragsinvesteringar beräknas öka med 5 jämfört med budget. Förändringarna består till största delen av försening av byggande av *HVSS Lärarflygel i Bornsjön* (-20), *Gasledningssystem Henriksdal* (7) samt *Linje 3 Henriksdal* (14).

SFA – Stockholms Framtida Avloppsrening

Se separat text nedan.

Genomförandeprojekt över 300 MSEK (genomförandebeslut)

Stockholms Framtida Avloppsrening

I februari 2014 fattade styrelsen ett genomförandebeslut avseende projekt **Stockholms framtida avloppsrening** med en investeringsram om 5939 och den 26 maj 2014 beslutade kommunfullmäktige om genomförande av projektet.

Till och med augusti 2016 har 604 upparbetats och för 2016 uppgår prognos till 376 jämfört med budgeterade 760 (P1 553).

Tillståndsansökan lämnades in i juli 2015 till mark- och miljödomstolen i Nacka. Tillstånd krävs för att tunneln från Bromma och utbyggnaden av anläggningen i Sickla och fortsatt utbyggnad i Henriksdal för ökad kapacitet ska kunna starta.

Inom gällande tillstånd pågår ombyggnationen av första etappen i Henriksdal. Dessa arbeten omfattar nödvändiga uppgraderingar av det biologiska reningssteget och slamhanteringen. För närvarande pågår förberedande arbeten och detaljprojektering tillsammans med utvald entreprenör General Electric. Ytterligare upphandlingar pågår.

Arbete med detaljplaner pågår. Projektets externa kommunikation har medfört ökad kunskap om projektet i de påverkade områdena och en marginellt ökad acceptans enligt de undersökningar som gjorts, och arbetet fortsätter.

Den långsiktiga planeringen har reviderats. Genomförandebeslutet fattades i ett tidigt skede. I en nulägesrapport till styrelsen för Stockholm Vatten i december 2015 redovisades en total prognos på 8,1 miljarder på grund av ökad omfattning och komplexitet samt bedömning om ökade behov av reserver i projektet. Tidplanen har även förlängts med fyra år så att projektet kan vara slutfört 2024 att jämföra med tidigare planerat 2020. Ärende för revidering av genomförandebeslut kommer att lämnas till styrelsen och kommunfullmäktige under 2016.

Slussen

I dagsläget pågår en stor mängd rivningsarbeten inom projekt Slussen. De befintliga konstruktionerna, den östra bron samt de södra delarna av Katarinavägen rivs för att lämna plats åt de nya konstruktionerna samt för provisorisk bro mellan Södermalmstorg och Munkbron. Även arbeten med kajerna längs Munkbron och Stadsgårdsleden pågår. På Stadsgårdsleden ska en temporär bussterminal byggas som kommer att användas under byggtiden för den nya, permanenta, bussterminalen i berg.

Stora krav ställs även fortsättningsvis på Stockholm Vattens projektgrupp inom alla Slussens olika delar, rivnings- och avetableringsarbete, omstart av detaljprojekteringen, avtalsarbete, genomförandeplanering och byggfas av de nya anläggningarna mm. Prioriterat under 2016 är avtal samt projektering och genomförandeplanering av ny sjökulvert mellan Södermalm och Gamla Stan med tillhörande stigarschakt, huvudvattensystem och ventilkammare. Ny huvudavloppstunnel till Henriksdal, ny pumpstation i servicetunneln på Stadsgården, anpassning av Räntmästartrappans pumpstation till nya huvudbron, projektering av dagvattenmagasin samt sjöförlagda huvudavloppsledning. Avtal skall tecknas för kvarstående entreprenader och det arbetet fortlöper som planerat.

Stockholm Vatten har ej rådighet över tidpunkt eller omfattning för dessa projekt eftersom Stadens tidplan styrs av de beslut och domar som erhållits. Totalt är 400 beslutad kostnad för ny- och omläggning av VA-ledningar och tillhörande anläggningar för hela projekt Slussen. I P2 för 2016 beräknas investeringen till 16 jämfört med budgeterade 70 (P1 63). Till och med augusti 2016 har totalt 171 upparbetats.

Hagastaden är ett exploateringsprojekt som drivs av Exploateringskontoret. Hagastaden kommer bli en levande innerstadsdel med 6 000 bostäder och 14 000 nya arbetsplatser inom Stockholms Stad. Området kommer på ett naturligt sätt att utvidga innerstaden och samtidigt knyta samman Stockholm och Solna. Stockholm Vatten jobbar i nära samarbete med Solna Vatten för de områden kring Hagastaden som ligger nära kommungränsen och där samarbete krävs.

Projekt Hagastaden är för detaljplan 1 indelad i flera geografiska områden A-F.
Område A ligger i den södra delen av Hagastaden och status för området är att byggnation för ledningsnät samt tryckstegringsstation pågår genom två entreprenader.
Område B ligger i den sydöstra delen av Hagastaden. Systemhandling är klar och detaljprojektering påbörjas november 2016.
Område C ligger i den norra delen. Systemhandling är klar och detaljprojekteringen är påbörjad. Byggstart för den första av två entreprenader är Q1 2017
Område D ligger i den norra delen. Systemhandling är i slutskedet.
Område E ligger i den norra delen. Systemhandling är i slutskedet.
Område F Som är den centrala parkdelen inom Hagastaden. Systemhandling är klar.

Detaljplan 2 är området öster om detaljplan 1 mot Brunnsviken. Här byggs ett reningsmagasin för dagvatten samt ett fördröjningsmagasin för dagvatten. Dessa två magasin beräknas vara klara Q3 2017. Magasinen är sammankopplade med ledningssystem där dagvatten sedan rinner mot Brunnsviken. Inom detaljplan 2 kommer det även att byggas en tryckstegringsstation. Systemhandling övriga ledningar och för hela detaljplan 2 påbörjas Q1 2017

Detaljplan 3, Systemhandling är framtagen men ska justeras.

För Stockholm Vattens del innebär projektet utbyggnad av det befintliga vatten- och avloppssystem som finns i området Norra Station, då det nuvarande systemet inte är tillräckligt för att försörja den kommande exploateringen samt nybyggnad av VA-system inom hela Hagastaden inkl byggande av två tryckstegringsstationer. Dessutom byggs en större renings- och fördröjningsanläggning för dagvatten som kommer att förläggas inom detaljplan 2. Projektet är uppdelat i tre detaljplaner och beräknas i sin helhet vara klart till år 2025.

Totalt är 401,7 beslutad utgift för denna exploatering. Till och med augusti 2016 är 165,5 upparbetade. I P2 för 2016 beräknas investeringen till 44,7 jämfört med budgeterade 52

Norra Djurgårdsstaden – Norra delarna

Stockholms Stad har beslutat att exploatera området kring Hjorthagen, Värtan och Frihamnen. Totala området, Norra Djurgårdsstaden, som uppgår till 236 hektar, ingår i stadens satsning på en miljöprofilerad stadsdel. Inom Norra Djurgårdsstaden planeras det för 12 000 nya bostäder, 35 000 arbetsplatser samt för utbyggnad av spårväg och utbyggnad av hamnverksamhet vid Värta- och Frihamnen. Första inflyttningen för Norra Djurgårdsstaden skedde år 2012 i området Norra invid Husarviken och för den sista etappen Frihamnen, beräknas byggstart ske år 2025 med sluttid år 2030. Staden totala investeringar i Hjorthagen, Värtan och Frihamnen är c:a 20 miljarder. Av dessa går en stor del, cirka två miljarder, till satsningar på infrastruktur som gator, ledningar och parker. Stockholm Vatten har medverkat vid flertalet utrednings- och planeringsaktiviteter för övergripande VA-frågor och arbetar nu med att förstärka och bygga ut VA-systemet i området för att säkerställa inför kommande bebyggelse.

Aktuellt område, Norra Djurgårdsstaden – Norra Delarna, består av området norr om Lidingövägen vid Husarviken. Ungefär halva detta område är nu redan byggt, återstår att bygga de östra delarna närmast Lidingöbron (Brofästet, Gasverksområdet, och Kolkajen-Ropsten). Ledningssystemet är konstruerat med ett antal pumpstationer som pumpar spillvattnet till befintligt ledningsnät i Lidingövägen och vidare mot Loudden och Henriksdals reningsverk. Kapacitetsåtgärder på befintliga ledningsnätet planeras för att klara de tillkommande flödena. Vattenförsörjningen sker via förstärkning av lokala nätet och från Ugglevikens reservoar. Avrinningen av dagvatten från området kommer att ledas via ledningar till Husarviken och Lilla Värtan.

Grundförhållandena i området består av gammal sjöbotten och fyllnadsmassor vilket gör att det krävs omfattande grundläggningsarbeten.

Styrelsen beslutade 2015 att bolaget kan investera 350 inom Norra Djurgårdsstaden, Norra delarna. Till och med augusti 2016 har totalt 167 upparbetats. I P2 för 2016 beräknas investeringen till 52 jämfört med budgeterade 40 (P1 43).

E: Balansräkning

MSEK	2016 Prognos 2	2016 Budget
Anläggningstillgångar	11 517	11 474
Omsättningstillgångar	400	400
Summa tillgångar	11 917	11 874
Eget kapital	216	201
Avsättningar	157	157
Kortfristiga skulder	11 544	11 516
Summa eget kapital och skulder	11 917	11 874
Räntebärande skuld	9 904	9 947
Soliditet %	1,8	1,7

Balansomslutningen beräknas öka med 1 365 MSEK jämfört med ingående balans och ökningen är främst hänförlig till ökade investeringar och ökad upplåning. Den räntebärande skulden beräknas öka med 1 331 MSEK (vilket är 15 lägre än P1).

Bilagor

Bilaga 1: Ekonomiskt utfall tertial 2/prognos 2, 2016

Bilaga 2: Ekonomisk sammanställning Stockholm Vatten AB

Bilaga 3: Ekonomisk sammanställning Stockholm Vatten VA AB

SLUT